

ПРИТЧА - ЯК СКАРБНИЦЯ ЛЮДСЬКОГО ДУХУ

*А.І. Сокурєнко, здобувач вищої освіти групи ОП-1/1
МНАУ*

Відкриваючи Велику книгу притч, ми розуміємо таємницю мудрості, яка витримала випробування часом. Результат такого випробування заслуговує на увагу і пошану. Кожна притча може чогось навчити. В кожній закладено певний життєвий урок. Тому подібні оповіді з давніх-давен, від учителя до учня, від батька до сина, від однієї людини до іншої дійсно зберегли повчальний зміст та багатовіковий людський досвід. Отже, такі роздуми сповнилися мудрості тисячоліть.

Для тих, хто небайдужий до великої сили слова, притчі стануть чудовим світосприйняттям та вірним шляхом до досконалого життя. Передані просто, виражені ясним і чітким словом, притчі завжди спонукають людину до роздумів в самопізнанні. Саме такі тексти здатні відкрити очі на дійсно важливі речі і дати підказку, як слід діяти в тій, чи іншій ситуації [1, с.165; 2, с. 134; 3, с. 213].

Існує дуже багато етнічних культурних видань: індійські, китайські, перські, грецькі, асирійські та християнські притчі. Саме завдяки такій літературі нам стає доступною неминуща мудрість поколінь, котра робить нас гідними людьми, які крокують життєвими стежинами.

Індійські притчі вважаються першими мудрими оповіданнями, що дійшли до нас із сивої давнини. Адже Індія – країна надзвичайно багатой історії та культури – населена нащадками однієї з найвеличніших прадавніх цивілізацій. Отож головна священна книга індуїзму – Веди – є найдавнішим священним писанням у світі. Недаремно ця назва із санскриту перекладається як «знання». За словами вчених, засади ведичного вчення були занотовані давньоарійською мовою на шкурах тварин тисячі років тому. Мешканці Давньої Індії вважали, що вся природа, усі гори, річки та рослини мають у собі божественну силу. Тому їхні притчі допомагають досягнути глибину, красу та витонченість духовної думки давніх індійських народів.

Так в притчі «Почни із себе» розповідається про одного раджу, який був могутнім та величним, що вирішив змінити весь світ на краще. Однак роки невтомної праці не принесли плодів. Світ лишився таким, яким і був до того! Засмучений раджа вирішив: «Ну, гаразд, нехай зі світом нічого не вийшло. Але ж країну свою я можу поліпшити! Недарма мене обрано раджею!» І знову закипіла робота, але все було марно. Яких би зусиль не докладав володар. Тоді він вирішив удосконалити хоча б місто. І знов отримав незадовільний результат. Розпалений жагою перемоги, раджа заповзвся змінювати свій палац, родину... Та оскільки нічого в нього не виходило, він узявся за самого себе. І – диво дивне! – йому вдалося! А змінивши себе, володар побачив, що змінився і весь світ навколо! Тож, притча повчає нас: прагнучи перемінити світ, спершу необхідно попрацювати над собою, адже кожен – господар свого світу [6, с.45].

Китайські притчі діляться на даоські та конфуціанські. Вони виникли як відгук релігійного вчення Давнього Китаю близько VIст. н. е. Це вчення базується на досить складній системі символіки єднання та взаємодії трьох

світів: загального, космічного й внутрішнього (людського). Так притча «Гармонія спокою» повчає чим відрізняється звичайна людина від духовно урівноваженої. Один молодий учень запитав літнього та досвідченого вчителя про це. Той відповів: «Звичайна людина скеровує свої думки на поверхню, тому не здобуває гармонії зі світом. А спокійна – спрямовує їх усередину себе, сповнюючись таким чином гармонії з оточенням».[5, с.89]Отже сама гармонія полягає в рівновазі між думками та вчинками.

Конфуціанська притча повчає моральним цінностям. Конфуцій прагнув створити гармонійне суспільство, де кожна особистість виконувала б певну функцію. Притча «Троє метеликів» наголошує на обережності в філософії. Так три метелика, підлетівши до запаленої свічки, заповзялися розмірковувати про природу вогню. Перший мовив: «Вогонь палахкотить». Другий скрикнув: «Вогонь гарячий!», а третій метелик наблизився до свічки впритул і зник у вогні безслідно! Таким чином, він дізнався більше за інших, проте не зміг розповісти про це [4, с. 109].

Кожна християнська притча містить певну істину. Вони як зерна мудрості падають у серця людей і згодом проростають, немов насіння, пишним збіжжям. І хоча спершу може видатися, що притча не несе жодної корисної інформації, насправді це не так. Якщо б притча не сподобалася, є дісталася серця і розуму, її час ще б не настав. В притчі «Проповідь про брехню» розкривається чесноти та недоліки. «Священик попросив прочитати сімнадцятий розділ Євангелія від Марка. Минув тиждень і в неділю, священик звернувся до пастви: -Прошу тих, хто прочитав сімнадцятий розділ, зійняти руки. Майже всі присутні випростили руки вгору. – О це саме з вами я й хотів би поговорити про брехню, - скрушно зітхнув священик. – Адже в Євангелії від Марка немає сімнадцятого розділу! » [4, с.78].

Таким чином читати ці стислі історії необхідно. Ми стаємо більш досвідченими. Завдяки притчам ми духовно розвиваємося і виявляємо справжні людські морально-етичні цінності.

Література:

1. Бердяєв.М.О. Про призначення людини/ М.О.Бердяєв. – М. : Республіка. – 1998.- 420с.
2. І.О. Ільїн. Шлях духовного оновлення / І.О.Ільїн. - СПб.: «Бібліополіс» - 2006.-280с.
3. В.І. Вернадський. Наукова думка як планетарне явище / В.І. Вернадський – М. : Республіка,1991.- 452с.
4. Велика книга притч. – Х. : Віват, 2016. – 336 с.
5. Притчі Даоські, китайські, дзенські. - Х. : «Фоліо», 2012.-250с.
6. Притчі Ведичні, індійські, буддійські. Х. : «Фоліо», 2012.-360с.

***Науковий керівник - Домбровська Л.І.
асистент кафедри українознавства
Миколаївський національний аграрний університет***